

NC-133

November-2021

B.Ed., Sem.-III

B-110 : Organization of Commerce and Management

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

નીચેના પ્રશ્નો માટે સાચા વિકલ્પની પસંદગી કરો :

- આનુષંગિક ઉદ્યોગો પેદાશ ઉપર વિવિધ પ્રક્રિયા કરીને તેને કેવી બનાવે છે ?
(A) વધુ વપરાશ યોગ્ય (B) આકર્ષક
(C) ટકાઉ (D) મજબુત
- વીમા નિયમન અને વિકાસ સત્તા (IRDA) ની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?
(A) 1975 (B) 1990
(C) 1999 (D) 1995
- બેંકો નવી સ્થપાતી કંપનીને કઈ બાબતની બાંધારનીની સેવા આપે છે ?
(A) વેચાણ વધારવાની (B) મૂડી અંગેની
(C) લઘુત્તમ ભરણાની (D) લોન આપવાની
- ઓનલાઇન વ્યવહારો કરતી વ્યક્તિઓને કયા પ્રકારનું નુકસાન થઈ શકે છે ?
(A) આર્થિક (B) પ્રતિષ્ઠાનું
(C) મનોવૈજ્ઞાનિક (D) સૂચિત તમામ
- વૈયક્તિક માલિકીમાં માલિક ધંધામાં પરિવર્તનશીલતા લાવી શકે છે તેનું કારણ....
(A) ઓછી મૂડી (B) ઝડપી નિર્ણય
(C) ઉચ્ચ શિક્ષણ (D) ઇન્ટરનેટ સુવિધા
- સહકારી મંડળીમાં લોકો કયા ધોરણે જોડાય છે ?
(A) મૂડીના ધોરણે (B) સમાનતાના ધોરણે
(C) જ્ઞાતિના ધોરણે (D) આવકના ધોરણે

7. સરકારી કંપનીના સંચાલક મંડળમાં કેટલા ટકા સભ્યોની નિમણૂક સરકાર કરે છે ?
 (A) 51% (B) 33%
 (C) 100% (D) 75%
8. સામાન્ય ઈક્વિટી શેરના ડિવિડન્ડનો દર કઈ બાબતો પર આધારિત છે ?
 (A) કુલ મૂડી પર (B) કુલ વેચાણ પર
 (C) નફાની વધઘટ પર (D) કંપનીની પ્રતિષ્ઠા પર
9. ટપાલ વ્યવહારની દુકાનો કેવી વસ્તુઓ માટે અનુકૂળ નથી ?
 (A) કિંમતી વસ્તુ (B) વજનમાં હલકી
 (C) નાશવંત વસ્તુ (D) ટકાઉ વસ્તુ
10. વિશિષ્ટ આર્થિક વિસ્તારોમાં નીચેના પૈકી કોનો સમાવેશ થતો નથી ?
 (A) મુક્ત વેપાર વિસ્તાર (B) ઔદ્યોગિક વસાહતો
 (C) ખાણ વિસ્તાર (D) મુક્ત બંદરો
11. બિલ ઓફ લેડિંગ દસ્તાવેજ નીચેના પૈકી શું સૂચવે છે ?
 (A) માલનું બિલ (B) માલમાં રહેલી ખામી
 (C) માલની માલિકી (D) માલ પેટે બાકી રકમ
12. ભારતમાં અંદાજે કેટલા ટકા પોસ્ટ ઓફિસ ગ્રામીણ વિસ્તારમાં છે ?
 (A) 90% (B) 68%
 (C) 79% (D) 86%
13. સામાજિક જવાબદારી એ ધંધાની કેવા પ્રકારની જવાબદારી ગણાય છે ?
 (A) ધાર્મિક જવાબદારી (B) કાયદેસર જવાબદારી
 (C) માનવીય જવાબદારી (D) નૈતિક જવાબદારી
14. ધંધાકીય એકમમાં કામ કરતા કર્મચારીઓ શું ગણાય છે ?
 (A) નફાકારક મિલકત (B) મુખ્ય જવાબદારી
 (C) સજીવ મૂલ્યવાન મિલકત (D) સજીવ સેવા કેન્દ્રો
15. સંચાલનના સિદ્ધાંતો માનવીની કઈ બાબત સાથે સીધો સંબંધ ધરાવે છે ?
 (A) ઉંમર (B) શિક્ષણ
 (C) વર્તણૂક (D) સ્વભાવ

16. સંચાલનની કઈ સપાટીએ સુનિયોજિત યોજનાનું ઘડતર થાય છે ?
 (A) ઉચ્ચ સપાટીએ (B) મધ્ય સપાટીએ
 (C) તળ સપાટીએ (D) એકપણ નહીં
17. તાબેદારઓએ કરેલ કાર્યનો ઉત્તર આપવા માટે કોણ જવાબદાર છે ?
 (A) નિરીક્ષકો (B) વિભાગીય અધિકારી
 (C) સિનિયર ક્લાર્ક (D) તરતનો ઉપરી અધિકારી
18. સંચાલનની નવીન સમસ્યાઓ અને પ્રશ્નોના ઝડપી અને સફળ ઉકેલ માટે કયો કાર્યક્રમ જરૂરી છે ?
 (A) વિકાસ કાર્યક્રમ (B) તાલીમ કાર્યક્રમ
 (C) સંશોધન કાર્યક્રમ (D) હેતુલક્ષી કાર્યક્રમ
19. અભિપ્રેરણના વિસ્તૃત ખ્યાલમાં નીચેના પૈકી કોનો સમાવેશ થતો નથી ?
 (A) જરૂરિયાત (B) હેતુ
 (C) લાગણી (D) વૈભવ
20. અંકુશ માટેના ધોરણોની પસંદગી કોણ કરે છે ?
 (A) જોબરો (B) ફોરમેનો
 (C) વિભાગના અધિકારીઓ (D) ઉચ્ચ સંચાલન સપાટી
21. શેરની ભરપાઈ થયેલી મૂડી ઉપર કયા દરે ડિવિડન્ડ ચૂકવાય છે ?
 (A) ઊંચા દરે (B) નીચા દરે
 (C) નિશ્ચિત દરે (D) બજાર દરે
22. નેશનલ સ્ટોક એક્સચેન્જમાં સોદાની પતાવટ સોદો થયા પછી ક્યારે થાય છે ?
 (A) ત્રણ દિવસ પછી (B) પછીના દિવસે
 (C) સાત દિવસ પછી (D) બે દિવસ પછી
23. માલના સંગ્રહ કાર્યમાં કઈ બાબત ધ્યાનમાં લેવી જરૂરી છે ?
 (A) માલની યોગ્ય ગોઠવણી (B) ગુણવત્તા જાળવણી
 (C) મજબૂત પેકિંગ (D) પ્રકાશ વ્યવસ્થા
24. રાષ્ટ્રીય કક્ષાના આયોગ દ્વારા વધુમાં વધુ કેટલી રકમ સુધીની ફરિયાદનો નિકાલ થાય છે ?
 (A) ₹ 70 લાખ (B) ₹ 75 લાખ
 (C) ₹ 50 લાખ (D) ₹ 1 કરોડથી વધુ

25. કયો સમયગાળો જાહેર ક્ષેત્ર માટે સૌથી મહત્વનો રહ્યો હતો ?
- (A) 1951 થી 1991 (B) 1947 થી 1955
(C) 1950 થી 1961 (D) 1995 થી 2001
26. ધંધાનું અસ્તિત્વ ચાલુ રાખવા માટે શું અનિવાર્ય છે ?
- (A) બિન-આર્થિક પ્રવૃત્તિ (B) દેશ સેવા
(C) નફો (D) પુનઃવિકાસ
27. વિદેશી વીમા કંપનીઓ ભારતીય વીમા કંપનીમાં સીધેસીધું કેટલું રોકાણ કરી શકે છે ?
- (A) 25% (B) 49%
(C) 74% (D) 100%
28. બેંક પોતાના દેવા ચૂકવવા માટે જે ચેક આપે તેને શું કહે છે ?
- (A) ટ્રાવેલર્સ ચેક (B) પે-ઓર્ડર
(C) ડિમાન્ડ ડ્રાફ્ટ (D) કેશ-ક્રેડિટ
29. ધંધાદારી એકમો પોતાનાં કાર્યો બહારની સંસ્થાને સોંપે તેને શું કહેવાય ?
- (A) ઈ-કોમર્સ (B) આઉટસોર્સિંગ
(C) ઈ-મેઈલ (D) નેટ-બેન્ડિંગ
30. ધંધાકીય સાહસનું સૌથી પ્રાચીન અને સરળ સ્વરૂપ કયું છે ?
- (A) વૈયક્તિક માલિકી (B) ભાગીદારી
(C) સહકારી મંડળી (D) કંપની
31. કંપની તેના કાર્યની સંમતિ શાના દ્વારા વ્યક્ત કરે છે ?
- (A) નામ દ્વારા (B) સામાન્ય મહોર દ્વારા
(C) આવેદનપત્ર દ્વારા (D) કૃત્રિમ વ્યક્તિત્વ દ્વારા
32. નીચેનામાંથી કયું સ્વરૂપ જાહેર ક્ષેત્રનું નથી ?
- (A) ખાતાકીય સંચાલન (B) વૈયક્તિક માલિકી
(C) જાહેર નિગમ (D) સરકારી કંપની
33. ટૂંકગાળા માટે કાર્યશીલ મૂડી મેળવવાનું યોગ્ય પ્રાપ્તિસ્થાન....
- (A) પ્રેક્ટિસ શેર (B) બોન્ડ
(C) નાણાકીય સંસ્થાઓ (D) વેપારી શાખ

34. એક જ સ્થળે વિવિધ પ્રકારની વસ્તુઓ મળે તેને કયા પ્રકારની દુકાન કહે છે ?
 (A) ફ્રેન્ચાઇઝ (B) સંકળાયેલી દુકાન
 (C) ટપાલ વ્યવહારની દુકાન (D) શોપિંગ મોલ
35. નિકાસકારોને બીલ ઓફ લેડિંગ કોણ આપે છે ?
 (A) વીમા કંપની (B) જહાજી કંપની
 (C) જહાજનો કપ્તાન (D) બેંક
36. ધંધાકીય નીતિમત્તાનો અમલ કેવી રીતે થાય છે ?
 (A) કંપની ધારા મુજબ (B) ભાગીદારી કાયદા મુજબ
 (C) સ્વૈચ્છિક રીતે (D) સહકારી મંડળીના કાયદા મુજબ
37. ઉમેદવારની બુદ્ધિ, ચપળતા, યાદશક્તિ, વિચારશક્તિ, નિર્ણયશક્તિ વગેરે શેના દ્વારા જાણી શકાય છે ?
 (A) બુદ્ધિ કસોટી (B) ધંધાકીય કસોટી
 (C) અભિરૂચિ કસોટી (D) રોજગાર કસોટી
38. કયો માહિતી સંચાર વધુ પરિવર્તનશીલ હોય છે ?
 (A) વૈધિક માહિતી સંચાર (B) અવૈધિક માહિતી સંચાર
 (C) મૌખિક માહિતી સંચાર (D) એકપણ નહિ
39. નીચેનામાંથી બજાર સંચાલનનું કાર્ય કયું છે ?
 (A) આવકની ફાળવણી (B) ઉત્પાદન
 (C) પેદાશ મિશ્ર (D) નાણાનો ઉપયોગ
40. કોઈપણ કાર્યમાંથી ખોટી દિશામાં થતા બિનજરૂરી હલનચલનમાંથી ઉદ્ભવતો બગાડ દૂર કરવાની પદ્ધતિ એટલે શું ?
 (A) સમય નિરીક્ષણ (B) ગતિ નિરીક્ષણ
 (C) ભિન્ન વેતન દર (D) કર્મચારી નિરીક્ષણ
41. નીચેનામાંથી આયોજનનું ઘટક જણાવો.
 (A) સતત પ્રક્રિયા (B) અંકુશ
 (C) દોરવણી (D) નિયમો
42. નીચેનામાંથી શું સોંપી શકાતું નથી ?
 (A) સત્તા (B) જવાબદારી
 (C) ઉત્તરદાયિત્વ (D) કાર્ય

43. ઉમેદવારની આવડત કઈ કસોટી દ્વારા નક્કી થાય ?
- (A) બુદ્ધિ કસોટી (B) અભિરુચિ કસોટી
(C) મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટી (D) ધંધાકીય કસોટી
44. દોરવણીમાં હુકમો, સૂચનો અને માર્ગદર્શન ઉપરાંત શાનો સમાવેશ થાય છે ?
- (A) સલાહ (B) અંકુશ
(C) દેખરેખ (D) તાલીમ
45. ડિવિડન્ડ કઈ મૂડી પર ચૂકવાય છે ?
- (A) ભરપાઈ થયેલી મૂડી (B) અધિકૃત મૂડી
(C) મંગાવેલી મૂડી (D) કાર્યશીલ મૂડી
46. ડિપોઝિટરી ધારો કયા વર્ષથી અમલમાં આવ્યો ?
- (A) 1991 (B) 1992
(C) 1995 (D) 1996
47. જામીનગીરીઓના ખરીદ-વેચાણમાં કેટલા પ્રકારના ઓર્ડર હોય છે ?
- (A) 2 (B) 3
(C) 4 (D) 5
48. અભિવૃદ્ધિ દ્વારા શું કરવામાં આવે છે ?
- (A) કિંમત વધારવામાં આવે છે.
(B) વેચાણ વધારવામાં આવે છે.
(C) ઉત્પાદન વધારવામાં આવે છે.
(D) રૂપરંગમાં ફેરફાર કરવામાં આવે છે.
49. જાહેર હિતની અરજી કઈ કોર્ટમાં થઈ શકે ?
- (A) ફોજદારી કોર્ટ (B) દિવાની કોર્ટ
(C) જિલ્લા કોર્ટ (D) સુપ્રીમ કોર્ટ
50. નીચેના વિકલ્પો પૈકી કયો લાભ ખાનગીકરણનો નથી ?
- (A) કાર્યક્ષમતામાં વધારો (B) રાજકીય દબલગીરીનો અભાવ
(C) કર્મચારીઓનું શોષણ (D) આધુનિક ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ

Seat No. : _____

NC-133

November-2021

B.Ed., Sem.-III

B-110 : Organization of Commerce and Management

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Choose correct alternative for the following questions.

1. Tertiary industry performs various process on product and makes it...
(A) More suitable to consume (B) Attractive
(C) Durable (D) Strong

2. When was Insurance Regulatory Development Authority (IRDA) established ?
(A) 1975 (B) 1990
(C) 1999 (D) 1995

3. Which guarantee service does bank give to newly being established company ?
(A) to increase sale (B) regarding capital
(C) minimum subscription (D) to give loan

4. What types of loss may occur to those people who transact online ?
(A) Economic (B) Status
(C) Psychological (D) All of the given

5. Owner can bring changes in sole proprietorship, reason is
(A) Low capital (B) Quick decision
(C) Higher education (D) Internet Facility

6. On which basis do people join co-operative society ?
(A) Based on capital (B) Based on equality
(C) Based on caste (D) Based on income

7. How many percentage of members in Board of Directors of government company are appointed by government ?
(A) 51% (B) 33%
(C) 100% (D) 75%
8. On which, the rate of dividend of ordinary equity share is based ?
(A) Total capital (B) On total gross sales
(C) On fluctuation of profit (D) On goodwill of company
9. For which types of goods mail order shops are not suitable ?
(A) Valuable things (B) Light weight
(C) Perishable product (D) Durable products
10. Which of the following is not included in Special Economic Zone ?
(A) Free trade zone (B) Industrial estate
(C) Mine area (D) Free ports
11. What does the bill of lading document suggest ?
(A) Bill of the goods (B) Defect of goods
(C) Ownership of Goods (D) Amount to be paid for goods
12. In India how many percentage of post offices are there in rural area ?
(A) 90% (B) 68%
(C) 79% (D) 86%
13. Social responsibility is what type of responsibility of business ?
(A) Religious responsibility (B) Legal responsibility
(C) Human responsibility (D) Moral responsibility
14. Staff is considered as _____ for the business unit.
(A) Profitable assets (B) Main responsibility
(C) Live valuable assets (D) Live service centre
15. Which matter of mankind has direct relation with the principles of management ?
(A) Age (B) Education
(C) Behaviour (D) Nature

16. At which level of management tactical plan is formulated ?
(A) Top level (B) Middle level
(C) Bottom level (D) None of these
17. From the following who is responsible for giving answer for work of done by employees ?
(A) Supervisor (B) Departmental officer
(C) Senior Clerk (D) Immediate Top officer
18. Which programme is necessary to solve present times problems of organization ?
(A) Development programme (B) Training Programme
(C) Research Programme (D) Objective oriented programme
19. Which among the following is not included in the wide scope of motivation ?
(A) Need (B) Motive
(C) Emotion (D) Wealth
20. Who select the standard for controlling ?
(A) Jobber (B) Foremen
(C) Departmental heads (D) Top level management
21. At which rate dividend is paid on fully paid up shares at ?
(A) High rate (B) Low rate
(C) Fixed rate (D) Market rate
22. In National Stock Exchange when is settlement carried out after transaction is done ?
(A) After 3 days (B) Next day
(C) After 7 days (D) After 2 days
23. Which things should be considered for storage of goods ?
(A) Proper arrangement of goods (B) Preservation of quality
(C) Strong packing (D) Lighting arrangement
24. Up to how much maximum amount settled by national level commission ?
(A) ₹ 70 lakh (B) ₹ 75 lakh
(C) ₹ 50 lakh (D) ₹ Above 1 Crore

25. Which period had been the most important for public sector ?
(A) 1951 to 1991 (B) 1947 to 1955
(C) 1950 to 1961 (D) 1995 to 2001
26. What is necessary to continue the business ?
(A) Non-economic activity (B) Service country
(C) Profit (D) Re-development
27. How much can foreign insurance companies invest in Indian insurance companies ?
(A) 25% (B) 49%
(C) 74% (D) 100%
28. What type of cheque is used by the bank to repay its debt ?
(A) Travellers cheque (B) Pay order
(C) Demand draft (D) Cash credit
29. The business unit allot their works to the outside institution that is known as _____.
(A) E-Commerce (B) Outsourcing
(C) E-mail (D) Net banking
30. Which is the oldest form of business enterprise ?
(A) Sole proprietorship (B) Partnership
(C) Co-operative society (D) Company
31. How does a company Express its consent ?
(A) by Name (B) by common seal
(C) by memorandum (D) by artificial identity
32. Which is not the type of public sector from the following ?
(A) Government department (B) Individual ownership
(C) Public corporation (D) Government company
33. The proper source of getting short-term working capital is _____.
(A) Preference share (B) Bond
(C) Financial Institutions (D) Trade credit

34. Which is the shop where various type of goods are available at the same place ?
(A) Franchise (B) Chain stores
(C) Mail order shop (D) Shopping mall
35. Who issues the Bill of lading to the exporter ?
(A) Insurance Company (B) Shipping company
(C) The captain of ship (D) Bank
36. How implementation of Business ethics is done ?
(A) As per Company's Act (B) As per Partnership Act
(C) Voluntarily (D) As per Cooperative Societies Act
37. Which test is conducted to assess the common sense, memory, smartness, power of decision making and thinking capacity ?
(A) IQ test (B) Trade test
(C) Aptitude test (D) Employment test
38. Which type of communication is more flexible ?
(A) Formal Communication (B) Informal Communication
(C) Oral Communication (D) None of these
39. Which of the following is the function of marketing management ?
(A) Distribution of income (B) Production
(C) Product mix (D) Use of finance
40. Method of removing waste generated from unnecessary movement done in wrong direction from any work is known as ?
(A) Time Study (B) Motion study
(C) Direct wage rates (D) Employee observation
41. Which of the following is the element of planning ?
(A) Continuous process (B) Controlling
(C) Directing (D) Rules
42. What cannot be delegated from the following ?
(A) Authority (B) Responsibility
(C) Accountability (D) Work

43. Which test decide the ability of the candidate ?
(A) IQ test (B) Aptitude test
(C) Psychological test (D) Trade test
44. What does direction include other than order, instruction, and guidance ?
(A) Suggestion (B) Control
(C) Supervision (D) Training
45. Dividend is paid on which capital ?
(A) Paid up capital (B) Authorised capital
(C) Called up capital (D) Working capital
46. In which year Depository Act came into existence ?
(A) 1991 (B) 1992
(C) 1995 (D) 1996
47. How many types of Orders are there in purchase-sales of securities ?
(A) 2 (B) 3
(C) 4 (D) 5
48. What is to be done by promotion ?
(A) Increasing the price
(B) Increasing the sales
(C) Increasing the production
(D) Making necessary changes in the product
49. In which court can the Public Interest Litigation be filed ?
(A) Criminal Court (B) Civil Court
(C) District Court (D) Supreme Court
50. Which of the following is not the benefit of privatization ?
(A) Increase in productivity (B) Absence of political Interference
(C) Exploitation of employees (D) Use of modern technology
-